

В. П. Адаменко, магістрант*

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

ФУНГІЦИДИ НОВОГО АСОРТИМЕНТУ ДЛЯ ЗАХИСТУ КАРТОПЛІ ВІД МАКРОСПОРІОЗУ

Макроспоріоз картоплі (суха плямистість) — одна із найбільш поширених хвороб, яка уражує цю культуру в усіх районах її вирощування і значно зменшує урожайність і якість бульб.

Метою наших досліджень було вивчення макроспоріозу картоплі та фунгіцидів нового асортименту, які зовсім недавно надійшли на ринок України для захисту картоплі від сухої плямистості.

Дослідження з вивчення макроспоріозу картоплі та новітніх фунгіцидів здійснювали в умовах ННВЦ «Дослідне поле» ХНАУ ім. В. В. Докучаєва за загально прийнятими методиками у 2013–2014 рр. на сортах картоплі Рокко, Санте і Скарб упродовж усього вегетаційного періоду, від формування ярусів листя до засихання бадилля.

За нашими дослідженнями, розвиток макроспоріозу у роки проведення досліджень був помірний. Перші симптоми хвороби на всіх сортах картоплі були відмічені нами у другій декаді червня, в період бутонізації картоплі, при середній декадній температурі у 2013 р. 24,3 °С, відносній вологості повітря 51 %, сумі опадів 21,8 мм, а у 2014 р. — при середній декадній температурі 17,8 °С, відносній вологості 65 % і сумі опадів 14,7 мм. У цей час поширеність хвороби на картоплі як у 2013 р., так і у 2014 р. становила 2–3 % при інтенсивності розвитку у 2013 р. 0,8–1,4 %, а у 2014 р. 1,0–1,2 %. Розвитку макроспоріозу сприяло попереднє підвищення температури і наявність опадів.

Максимальна поширеність хвороби у 2013 р. становила 38–39 % при інтенсивності розвитку макроспоріозу 18,4–19,2 %, а у 2014 р. — 45–49 % при інтенсивності розвитку 23–25 %.

* Науковий керівник — В. І. Мартиненко, канд. с.-г. наук, доцент

За сприятливих погодних умов ураження макроспоріозом може носити епіфітотійний характер, що вимагає ефективного контролю фітопатогену за допомогою сучасних фунгіцидів.

Щорічне застосування одних і тих самих фунгіцидів, які мають подібний механізм фунгіцидної дії, призводить до формування у збудника хвороби стійкості до них. Для запобігання появі стійких форм патогенних організмів слід застосовувати фунгіциди з різним механізмом токсичної дії, що належать до різних класів хімічних сполук.

Сьогодні старі фунгіциди замінюють новими сполуками, переважно з двома діючими речовинами. Ми вивчали комбіновані фунгіциди нового асортименту, які зовсім недавно надійшли на ринок України для захисту картоплі від сухої плямистості, до складу яких входять дві діючі речовини: Квадріс Топ 325 SC, 32,5 % к.с. (азоксістробін, 200 г/л + дифеноконазол, 125 г/л) з нормою витрати 0,8 л/га та Мелоді Дуо 66,8 WP, 66,8 % з.п. (пропінеб, 613 г/кг + іпровалікарб, 55 г/кг) з нормою витрати 2,2 кг/га. За еталон брали комбінований фунгіцид Акробат МЦ, 69 % в.г. (диметоморф, 90 г/кг + манкоцеб, 600 г/кг) з нормою витрати 2,0 кг/га. Контролем були рослини картоплі, обприскані водою.

За появи перших симптомів хвороби проводили обприскування рослин фунгіцидами. Оцінювання їхньої ефективності показало, що застосування фунгіциду Акробат МЦ, 69 % в.г. дає можливість обмежити інтенсивність розвитку макроспоріозу на 10,8 %, Квадріс Топ 325 SC, 32,5 % к.с. — на 11,0 % і Мелоді Дуо 66,8 WP, 66,8 % з.п. — на 11,4 %. Вивчені нами фунгіциди ефективні проти макроспоріозу картоплі. Технічна ефективність їх була майже подібною і становила 58–63 %.

Таким чином, у ННВЦ «Дослідне поле» ХНАУ ім. В. В. Докучаєва останнім часом реєструється помірний розвиток макроспоріозу картоплі.

Порівняно з фунгіцидом Акробат МЦ, 69 % в.г. фунгіциди нового асортименту — Квадріс Топ 325 SC, 32,5 % к.с. та Мелоді Дуо 66,8 WP, 66,8 % з.п. мали ненабагато вищу ефективність.

Для захисту картоплі від макроспоріозу при помірному розвитку хвороби можна обмежитися лише одним обприскуванням рослин фунгіцидами нового асортименту — Квадріс Топ 325 SC, 32,5 % к.с., (0,8 л/га), Мелоді Дуо 66,8 WP, 66,8 % з.п. (2,2 кг/га).